

دانشگاه شاخص خاورمیانه در محله تاریخی

■ موضوع: دانشگاه شریف
■ ویژگی: برترین دانشگاه صنعتی کشور

۱۶ میلیون و ۶۴۰ هزار و ۵۴۷ ریال برای تأسیس دانشگاه شریف در سال نخست هزینه شد؛ دانشگاهی که قرار بود با راه‌اندازی و تأسیسش رکورد دانشگاه تهران را بزند و بهترین دانشگاه فنی ایران شود.

دکتر محمدعلی مجتهدی برای ساختن دانشگاه صنعتی شریف در پایتخت به دنبال زمین می‌گشت. چندین نقطه مختلف به او معرفی و پیشنهاد داده شد که در نهایت زمینی در محله طرشت برای راه‌اندازی این دانشگاه انتخاب شد. دکتر مجتهدی این زمین را اینگونه توصیف می‌کند: «زمین در جاده مهرآباد روبه‌روی دبستان (محمد) عاصمی بین میدان شهید (آزادی) و مهرآباد (بود). روبه‌روی دبستان عاصمی، یک جایی بود که ساخته بودند تا هنرستان شود، ولی مدت‌ها می‌شد که این ساختمان همینطور افتاده بود بی‌در و پنجره. عرض زمینش را یادم نیست. از دم جاده به‌نظر ۴۰ متر بود یا ۶۰ متر، ولی عمق زمین خیلی زیاد بود و شرق و غربش هم زمین‌های بایری بود؛ می‌شد خرید.» در نهایت ۱۱ آبان ۱۳۴۴ با تصمیم شورای عالی آموزش، دانشگاه صنعتی شریف در این مکان راه‌اندازی شد.

دکتر محمدعلی مجتهدی در خاطراتی در برنامه تاریخ شفاهی هاروارد گفت: «می‌خواستیم اثبات کنیم در مملکت ما جوانان با استعدادان در دانشگاه‌های خوب

آدم حساسی خواهند شد و این جوانان فاضل و دارای اعتمادبه‌نفس قوی هستند که احتیاجات مملکت را مرتفع می‌کنند. تربیت نیروی انسانی متخصص موردنیاز صنایع کشور، مخصوصاً صنایع سنگین و انجام پژوهش علمی و تکنولوژی در شمار دانشگاه‌های معتبر جهان به شرحی که در سالنامه‌های دانشگاه چاپ شده است، هدف از این تأسیس بود.»

در نهایت دانشگاه صنعتی شریف در مکان فعلی بنا شد. همچنین ساخت و معماری آن را حسین امانت، جوانی از فارغ‌التحصیلان کالج البرز انجام داد که پیش از این برج آزادی را طراحی کرده بود. برای دانشگاه شریف در ابتدا ۶ دانشکده مهندسی برق، مکانیک، شیمی، مهندسی متالورژی، علوم شامل رشته‌های ریاضی و فیزیک و در نهایت دانشکده مدیریت صنعتی و اقتصاد مهندسی برای دوره تکمیلی مهندسی تخصصی پیش‌بینی و برای سال تحصیلی ۱۳۴۵-۱۳۴۴ مسابقه ورودی با شرکت ۵ هزار و ۳۲۱ داوطلب در روزهای چهارم و پنجم تیر ۱۳۴۵ برگزار شد و از دروس ریاضیات، مکانیک، فیزیک، شیمی، رسم فنی امتحان گرفتند که در این میان ۱۲ دانشجو به ترتیب معدل نمرات پذیرفته شدند. این دانشگاه پس از انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۸ به نام یکی از دانشجویان شناخته‌شده خود، مجید شریف‌واقفی، به اسم دانشگاه صنعتی شریف تغییر نام داد. مجید شریف‌واقفی جزو نخستین دانشجویان راه‌یافته به این دانشگاه صنعتی بود که در رشته مهندسی برق تحصیل می‌کرد.

مرکز کشف استعداد های فوتبالی

■ موضوع: زمین‌های خاکی
■ ویژگی: محل رشد فوتبالیست‌های معروف تهران

که نطفه آنها در زمین‌های خاکی گذاشته شد و جالب اینکه هر کدام از این تیم‌ها برای خودشان یک زمین خاکی داشتند.»

تشکیل تیم‌های فوتبال در زمین‌های خاکی طرشت و برپایی مسابقات محلی در دهه ۴۰ کار سهیل و آسانی نبوده و با مصایب زیادی همراه بوده است. فوتبالیست‌های طرشتی قبل از شروع هر بازی، سنگ و کلوخ‌ها را با شن کش از داخل زمین جمع می‌کردند تا همه چیز برای برپایی یک مسابقه محلی مهیا شود و تماشاگران دور تا دور زمین خاکی حلقه بزنند. لطفعلی خانی معتقد است داستان شکل‌گیری تیم‌های فوتبال طرشت هیچ شباهتی با روند تشکیل تیم‌های فوتبال در سایر محله‌های تهران نداشت: «ایجاد زمین‌های خاکی و حتی تشکیل تیم‌های فوتبال با سنت‌های قومی و قبیله‌ای طرشت ارتباط تنگاتنگی داشت. یکی از سنت‌های رایج این بود که

دوستان و همسایه‌ها یا اقوام دست به‌دست هم یک تیم فوتبال تشکیل می‌دادند؛ به‌طور مثال، تیم ستاره آبی را پسر عموا تشکیل دادند و تیم کهن را پسر سرایدار مدرسه به اتفاق دوستانش راه‌انداخت. ارتباطات فامیلی گاهی در خلال مسابقات محلی خودش را نشان می‌داد و هر طایفه‌ای تیم خودش را تشویق می‌کرد، اما دوره‌های اهالی طرشت در زمین‌های فوتبال، فارغ از هر نتیجه‌ای که حاصل می‌شد، دلچسب بود.»

تیمداری یکی از سنت‌های فوتبال دوستان طرشتی در سال‌های دور بوده است. رسم بر این بود که بزرگان محله مسئولیت سرپرستی تیم‌ها را بر عهده می‌گرفتند و زمان و مکان مسابقات محلی را انتخاب می‌کردند. نظم در برپایی مسابقات و وجود زمین‌های خاکی متعدد، آرام‌آرام طرشت را به یکی از کانون‌های مهم فوتبال در پایتخت بدل کرد و مسابقات دوره‌ای بسیاری در این محله انجام می‌شد.

حکایت شهیدان سرافراز محله طرشت

■ موضوع: شهیدای طرشت
■ ویژگی: تقدیم ۸۰ شهید برای دفاع از وطن

محله هزار ساله طرشت بخشی از تاریخ، فرهنگ و هویت تهران و کشور را بر دوش دارد که حاصل تربیت اندیشمندان، علما و شهیدانی است که نقش اثرگذاری برای بالانگه داشتن پرچم کشور در عرصه‌های جهانی داشته‌اند. اهالی باصفا، مومن و متدین طرشت ۸۰ شهید سرافراز را در ۸ سال جنگ تحمیلی برای دفاع از تمامیت ارضی و آب و خاک کشور تقدیم کردند که در این بخش به معرفی اجمالی تعدادی از آنها می‌پردازیم.

■ **مضانعلی حسینمردی:** این شهید جان برف که سال ۱۳۴۱ متولد شده بود، با شروع جنگ تحمیلی لباس رزم بر تن کرد و برای دفاع از کشور راهی جبهه‌های جنگ شد تا اینکه ۱۸ مهر سال ۱۳۶۱ در عملیات مسلم بن عقیل در ۲۰ سالگی به شهادت رسید و پیکر پاکش در بهشت زهرا (س) آرام گرفت.

■ **حاج صادق حسینمردی:** این شهید گلگون کفن متولد سال ۱۳۰۹ بود. او با داشتن ۸ فرزند، هم‌زمان با حمله دشمن به خاک کشور دست از کار در بازار کشید و برای دفاع از خاک کشور با زن و فرزند خداحافظی کرد. صادق حسینمردی که در جبهه‌های غرب کشور با دشمن می‌جنگید، سرانجام در سردشت به فیض رفیع شهادت نایل شد و پیکر پاکش در قطعه ۴۰ بهشت زهرا (س) در کنار سایر هم‌زمانش آرام گرفت. این شهید در میان همه دوستان و هم‌زمان به حبیب بن‌مظاهر شهرت داشت.

■ **شهید علی اصغر نوروزی:** این شهید جنگ تحمیلی متولد ۱۵ اردیبهشت سال ۱۳۴۷ بود. تحصیلاتش را تا سوم راهنمایی ادامه داد و سپس به جبهه جنگ شتافت. او در ۲۳ خرداد ۱۳۶۷ به شهادت رسید و پیکرش در قطعه ۲۷ بهشت زهرا (س) به آغوش خاک سپرده شد.

■ **شهید حجت‌الله فرزانه:** این شهید ۲۲ فروردین ماه سال ۱۳۴۸ پا به عرصه هستی گذاشت و تحصیلاتش را تا سوم راهنمایی ادامه داد. شور و اشتیاق دفاع از کشور و تمامیت ارضی آن، برای حجت از هر چیزی مهم‌تر بود و در همان عنفوان جوانی و در زمانی که فقط ۱۹ سال داشت، او را به جبهه‌های جنگ کشاند تا اینکه در ۵ مرداد سال ۱۳۶۷ در عملیات مرصاد به یاران شهیدش پیوست و پیکر پاکش در قطعه ۴۰ بهشت زهرا (س) به خاک سپرده شد.